

virus del

PAPIL·LOMA

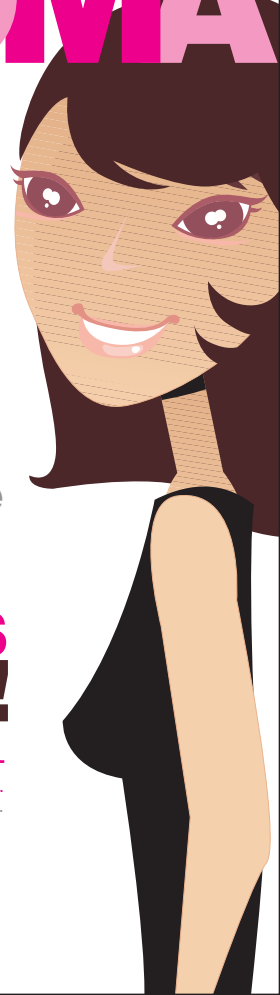
per a xiquetes de

14 anys
vacuna-la!

El Virus del Papil·loma és un virus de transmissió sexual.
La vacunació pot previndre el càncer de coll d'úter.

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA DE SANITAT

informació sobre virus papil·loma humà (VPH) dirigit a població general

Des de la perspectiva de Salut Pública, disminuir la incidència de malalties, i/o previndre-les, com ara el càncer de coll d'úter produït pel virus del papil·loma humà (VPH), per mitjà de vacunes, és un benefici per a la població i un repte important per a la salut pública.

El VPH pot produir infeccions de la pell i mucoses del tracte oral (boca i gola), anogenital i respiratori. Estes lesions poden ser principalment berrugues cutànies, genitals, de la uretra i de l'anus.

Espanya, per les dades publicades, figura com un dels països amb una prevalença més baixa d'infeccions genitals per tipus oncogènics, sent la incidència de càncers cervicals, segons Globocan 2002 (al voltant de 2.100 cada any), de 538 morts en 2004 (INE).

L'any 2004, el càncer d'úter va representar el 8,9% dels tumors malignes en dones a la Comunitat Valenciana, i un 5,8% de la mortalitat per càncer femení durant el mateix període. Quan s'analitza per tipus de tumor, en 2004 la taxa d'incidència del de coll d'úter va ser de 6,2% i la de mortalitat de l'1,9%. L'edat d'aparició dels primers casos del càncer de cos d'úter es dona als 35-40 anys, i el de coll d'úter als 25-30 anys.

la infecció per VPH és una infecció de transmissió sexual, el risc de la qual disminueix amb la utilització de preservatius.

Les vacunes disponibles en este moment són dos: Gardasil®, que està indicada en xiquetes i dones des dels 9 anys fins als 26 anys, i Cervarix®, per a xiquetes i dones des dels 10 anys fins als 25 anys.

La vacunació no s'ha de veure com l'única i principal estratègia de prevenció del càncer de coll d'úter, ja que no protegeix de tots els tipus de virus del papil·loma humà (VPH). És important que les dones vacunades continuen realitzant-se les citologies cada 3 anys.

vacuna gratuïta

El Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut ha acordat que la introducció de la vacuna en els calendaris de vacunacions sistemàtiques en les diferents comunitats autònomes es faça abans d'acabar l'any 2010, i recomana la vacunació de les xiquetes adolescents d'una única cohort d'edat compresa entre els 11 i els 14 anys.

La Comunitat Valenciana inclou la vacuna en el calendari de vacunació, de manera gratuïta, per a les xiquetes de 14 anys.

preguntes més freqüents...

què és el VPH?

El virus del papil·loma humà (VPH) és un virus que es contagia amb facilitat i es transmet pel contacte amb les lesions, de persona a persona, i que pot produir alteracions en la pell i mucoses de l'àrea anogenital en la dona i en l'home.

Dels prop de 100 tipus de VPH, només uns 35 es poden transmetre per via sexual i infecten l'aparell genital femení i masculí. D'estos, entre 10 i 12 es troben associats amb més freqüència al càncer de coll d'úter. La resta són VPH que poden causar canvis lleus en el coll d'úter, que no conduïxen al càncer, no són perjudicials i desapareixen al cap del temps.

No és el mateix virus que el de l'herpes genital o el de la SIDA.

mode de transmissió del VPH

Les infeccions per VPH són transmissibles principalment per via sexual per contacte epitelial directe (pell o mucosa) i verticalment per exposició del nou-nat al virus en el tracte genital maternal.

és freqüent el virus del papil·loma humana?

Hi ha estudis que indiquen que l'1% de la població sexualment activa té berrugues genitals; un 4% podrien tindre lesions si se'ls realitzara un reconeixement vaginal i un 60% de la població podria tindre anticossos detectables, que indicarien que en algun moment han estat exposades a algun tipus del VPH.

En dones joves la freqüència d'infecció per VPH és alta, fins a un 50% de les adolescents i adultes joves adquirixen la infecció per VPH en els primers 4-5 anys de vida sexual activa. D'estes dones, aproximadament un 25% desenrotllen lesions escatoses epitelials de baix grau i el 90-95% de les infeccions es curen soles, sense cap tipus de tractament.

quin és el període d'incubació del VPH?

El període d'incubació és molt variable, i pot oscil·lar des d'uns quants mesos fins a anys.

La majoria de les lesions desapareixen sense deixar evidències de la infecció en un període de temps que oscil·la entre els 6 i 18 mesos, només un baix percentatge de les infeccions (un 5-10%) persisteixen amb el temps, i provoquen lesions que poden evolucionar a lesions precanceroses o, inclús, a càncer de coll d'úter al cap de 10-12 anys.

Només un 1-2% de totes les dones que s'infecten per un virus VPH "d'alt risc" desenrotllaran, sense cap classe d'intervenció, lesions precanceroses, que podrien acabar en un càncer de coll d'úter.

formes de prevenció de la infecció pel virus del papil·loma humà?

El preservatiu redueix les probabilitats d'infectar-se i/o transmetre el VPH a les parelles sexuals, si s'usa tot el temps de manera correcta i amb totes les parelles sexuals.

Si les lesions produïdes pel VPH no estan cobertes pel preservatiu, estes poden infectar el/la company/a sexual, raó per la qual la protecció contra el VPH no és total.

més informació sobre l'us del preservatiu

http://www.sp.san.gva.es/rvn/docs/papiloma/el_uso_del_preservativo.pdf

hi ha algun mètode per a determinar la presència del virus del papil·loma humà i quan està indicat?

Sí, actualment es disposa de diverses tècniques per al diagnòstic que es poden realitzar en els casos següents: dones amb una edat superior a 35 anys sense citologies prèvies, dones postmenopàusiques amb lesions intraepitelials en la citologia; dones després de tractament quirúrgic de lesions intraepitelials, i dones amb resultats dubtosos en les citologies. Sempre serà el facultatiu qui decidirà la conveniència o no de fer la prova.

quins factors de risc s'associen al vph i poden ser determinants perquè evolucione cap a un càncer de coll d'úter?

El principal factor de risc és el nombre de companys/es sexuals (múltiples parelles) sense protecció.

Les múltiples parelles sexuals sense la utilització de la protecció del preservatiu constitueix el principal factor de risc, atès que en els múltiples contactes es pot infectar amb el virus VPH i transmetre'l després a la parella.

Uns altres factors que poden ser determinants són: el tabac, a causa de la presència, en el moc cervical, de determinades substàncies que conté el tabac i que afavorixen la invasió del VPH. Alteració del sistema immunològic (SIDA, consum de drogues, medicaments immunosupressors).

la vacuna contra el VPH?

La vacuna contra el VPH és una vacuna preventiva no curativa, que conté proteïnes inactives purificades, per a protegir contra algun dels serotips del VPH. No conté antibiòtics ni conservants.

Les vacunes comercialitzades en l'actualitat són dos: Gardasil® i Cervarix®.

la vacuna protegeix d'altres tipus de virus relacionats amb el vph?

La vacuna no protegeix davant d'altres tipus de virus, ni elimina la infecció si ja s'ha adquirit. Per això s'aconsella vacunar-se abans del començament de les relacions sexuals.

quina és la pauta de vacunació?

Per a aconseguir una protecció òptima, és necessari administrar tres dosis. La pauta varia en funció del tipus de vacuna:

La pauta de Gardasil® és 0, la segona dosi al cap de dos mesos i la tercera als 6 mesos de l'inici. La pauta de Cervarix® és 0, la segona dosi al cap d'un mes i la tercera als 6 mesos de l'inici.

Les tres dosis han de ser administrades durant el període d'un any.

Amb els estudis de què es disposa fins a este moment, la duració de la protecció estaria al voltant dels cinc anys i mig. Es necessari realitzar estudis d'efectivitat per a veure si és necessari posar dosi de record.

a quina població va dirigida la vacuna?

La vacuna a la Comunitat Valenciana s'inclou en el calendari de vacunació i s'administrarà de manera gratuïta a les xiquetes de 14 anys.

quines són les edats mínima i màxima en què es recomana la vacunació?

No està recomanada la vacuna en xiquetes menors de 9 anys ni en dones majors de 26 anys.

En l'actualitat la vacuna no està autoritzada per a ser usada en hòmens.

té algú risc esta vacuna?

Segons les fitxes tècniques són vacunes segures, les reaccions adverses de les quals són mínimes, i les molèsties locals, en el lloc de la injecció, són les reaccions més freqüents.

on es realitzarà la vacunació?

La vacunació serà duta a terme per professionals sanitaris de la Comunitat Valenciana en els centres de salut.

es poden vacunar contra el vph les adolescents i/o les dones que ja han tingut relacions sexuals?

Sí, es poden vacunar, encara que l'efectivitat de la vacuna pot ser menor si prèviament han sigut infectades amb un dels virus o, inclús, nul·la si ho estan amb els virus 16 i 18.

és necessari continuar fent-se citologies si la dona adulta ha sigut vacunada?

Sí, és necessari, ja que la vacunació no protegeix davant de tots els tipus de virus que poden causar càncer de coll d'úter.

més informació sobre el càncer de coll d'úter

http://www.sp.san.gva.es/rvn/docs/papiloma/TRIPTICO_Cervix_JULIO_07.pdf

es poden intercanviar les vacunes, una vegada iniciada la vacunació amb una?

No, ja que no hi ha dades que donen suport a la intercanviabilitat de les vacunes existents en l'actualitat contra el virus del papil·loma humà.

es pot administrar la vacuna a una dona embarassada?

No està recomanat este ús, segons consta en les fitxes tècniques. S'ha de posposar fins després de l'embaràs. La vacuna pot administrar-se a dones en període de lactància.

on se'n pot obtenir més informació?

Al teu Centre de Salut, als Centres de Salut Sexual i Reproductiva i als Centres de Prevenció i Informació de la SIDA (CIPS).

<http://www.sp.san.gva.es/rvn>